

Problema 1. Determinați numerele naturale nenule x și y pentru care

$$x^{x+y} = y^{y-x}.$$

Concurs Austria-Polonia, 1999

Soluție:

Fie $d = (x, y)$ și $a, b \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $x = ad$, $y = bd$ și $(a, b) = 1$. Atunci ecuația din enunț se scrie succesiv: $(ad)^{(a+b)d} = (bd)^{(b-a)d}$, $(ad)^{a+b} = (bd)^{b-a}$, $a^{a+b}d^{2a} = b^{b-a}$. De aici rezultă că a divide b^{b-a} . Cum $(a, b) = 1$, deducem că $a = 1$. În acest caz, ecuația devine $b^{b-1} = d^2$, deci b este fie impar, fie pătrat perfect.

Dacă $b = 2k + 1$, $k \in \mathbb{N}$, atunci $d = (2k + 1)^k$, deci $x = (2k + 1)^k$ și $y = (2k + 1)^{k+1}$.

Dacă $b = n^2$, $n \in \mathbb{N}^*$, atunci $d = n^{n^2-1}$, deci $x = n^{n^2-1}$, $y = n^{n^2+1}$.

Problema 2. Arătați că $[x] + [nx] = [(n + 1)x]$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$ dacă și numai dacă $x \in \mathbb{Z}$.

Andrei Eckstein

Soluție:

Dacă x este număr întreg, atunci, pentru orice număr natural n , avem în mod evident $[(n + 1)x] = (n + 1)x = x + nx = [x] + [nx]$.

Reciproc, să presupunem că numărul x are proprietatea că $[x] + [nx] = [(n + 1)x]$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Dacă notăm cu $N = [x]$ și cu $y = \{x\}$, atunci condiția precedentă revine la $[N + y] + [n(N + y)] = [(n + 1)(N + y)]$, $\forall n \in \mathbb{N}$, adică, folosind că $[k + x] = k + [x]$ pentru orice k întreg, obținem că $N + [y] + nN + [ny] = (n + 1)N + [(n + 1)y]$, adică $[ny] = [(n + 1)y]$ pentru orice n natural. (Am folosit că $y = \{x\} \in [0, 1)$ implică $[y] = 0$.) Scriind egalitatea precedentă pentru $n = 1, 2, 3, \dots$, obținem $0 = [y] = [2y] = [3y] = \dots = [my]$ pentru orice m natural, adică $my < 1$ pentru orice m natural. Dacă $y \neq 0$, de aici ar rezulta că toate numerele naturale sunt mai mici decât $\frac{1}{y}$, ceea ce este absurd.

Rămâne că $y = 0$, adică x este număr întreg.

Problema 3. Punctele K , L , M și N se află pe laturile (AB) , (BC) , (CD) și (DA) ale unui pătrat $ABCD$ și sunt la rândul lor vârfurile unui pătrat. Dreptele DK și NM se intersectează în punctul E , iar dreptele CK și LM se intersectează în punctul F . Demonstrați că dreptele EF și AB sunt paralele.

Concursul Sharigin, 2014

Soluție:

Fie P și Q punctele în care dreptele MN și LM intersectează dreapta AB . Triunghiurile AKN , BLK , CML și DMN sunt congruente (ipotenuză-unghi). Fie $AK = a$ și $BK = b$. Atunci $BL = CM = DN = a$ și $CL = MD = NA = b$. Triunghiurile PKN și QLK sunt dreptunghice, deci, din teorema înălțimii, $PA \cdot a = b^2$ și $BQ \cdot b = a^2$.

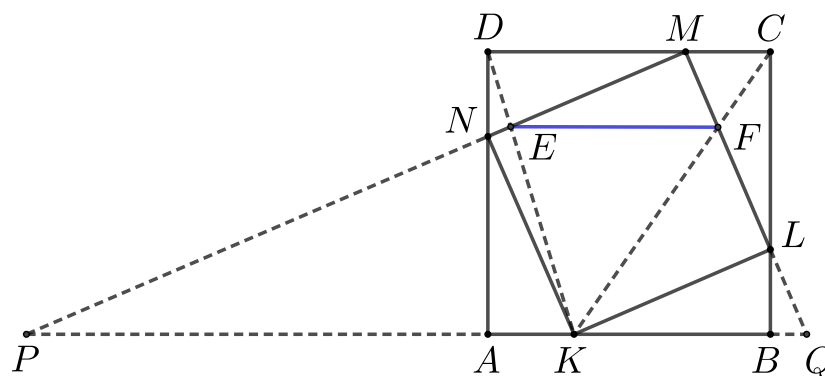
Asemănarea triunghiurilor PEK și MED implică

$$\frac{KE}{DE} = \frac{PK}{MD} = \frac{PA + AK}{MD} = \frac{a + \frac{b^2}{a}}{b} = \frac{a^2 + b^2}{ab},$$

iar asemănarea triunghiurilor QFK și MFC implică

$$\frac{FK}{CF} = \frac{QK}{MC} = \frac{QB + BK}{MC} = \frac{b + \frac{a^2}{b}}{a} = \frac{a^2 + b^2}{ab}.$$

Astfel, $\frac{KE}{DE} = \frac{FK}{CF}$, ceea ce arată că $EF \parallel AB$, c.c.t.d.

Problema 4. Dispunem de cinci vase de capacitate 15 litri fiecare. Aceste vase conțin inițial 1, 2, 3, 4, respectiv 5 litri de apă. Avem voie să dublăm cantitatea de apă aflată într-un vas turnând apă dintr-un alt vas. Care este cea mai mare cantitate de apă care se poate strânge într-un vas repetând operațiunea descrisă mai sus?

Concursul KöMaL, 2005

Soluție:

Inițial toate vasele conțin un număr întreg de litri, deci vom turna un număr întreg de litri, prin urmare vom obține mereu un număr întreg de litri în fiecare vas.

La o operațiune dublăm cantitatea de apă într-un vas și diminuăm cantitatea de apă dintr-un alt vas. Prin niciuna din acestea nu se pot obține 15 litri de apă într-un vas (nici prin dublare, nici prin diminuare).

Așadar, într-un vas putem obține cel mult 14 litri de apă.

Să arătăm acum că se pot cu adevărat obține 14 litri de apă într-un vas. Tabelul următor indică o posibilitate de a obține 14 litri într-un vas descriind situația operație după operație:

după operația	<i>vasul 1</i>	<i>vasul 2</i>	<i>vasul 3</i>	<i>vasul 4</i>	<i>vasul 5</i>
	1	2	3	4	5
1	1	2	3	8	1
2	2	2	3	7	1
3	2	2	2	7	2
4	0	4	2	7	2
5	0	4	0	7	4
6	0	0	0	7	8
7	0	0	0	14	1